

Penni-Bibliotheket

hafwa 6 häften utkommit,
hvilka innehålla:

1:a häftet:

Mannan.

Swarje ärstid har sin teinad.

2:a häftet:

Äggenesten.

Äggenossen.

Kunneene.

3:e häftet:

Första Maj eller Ängsvädet.

Sjökaptenen.

4:e häftet:

Den wärmländske

Ättling och Kist.

Wendbergssten.

5:e häftet:

De wälskänande.

Rösten.

Wendbergssten har guld i minne.

6:e häftet:

Ännu en.

Öfver beöf i en hufvudstuga.

Vilka Anna.

Swarje häfte kostar 12 penni.

Med kontant betalning erhålles hos utgif-
waren hwarit 6:e exempl. gratis.

kapitel

Penni-Bibliothek

för barn.

III.

Innehållande:

Första Maj eller Ängsvädet.

Sjökaptenen.

HELSINGFORS,

G. W. Edlunds förlag.

G. W. Edlunds förlag.

HELSINGFORS,

Stiftsbibliotek.

Ziggarvosten.

Sundviken.

Gatting och Västmanland.

2. n. väntölse. II.

Genehällanter.

G. W. EDLUND.

utgitt af
för barn.

Helsingfors
Bibliotek

Första Maj eller Ångspöket.

Det var en schön aston om våren. Solen höll just på att gå ned bakom bergen och fåglarne började småningom tystna. På den lilla prestgården i Helmelä by var lika stilla och fridfullt, ty det var en lördagsaston. Väffstolen och spinnrocken hade stannat i hushållskammaren, pastorstans syarbete hade blifwit undanlagt; endast i köket syflade några tjenstestidor med astonmåltiden. Utanför det lilla gulmåfade huset, på en bänk, sutto pastorsns twenne barn, Julia och August. De språkade förtroligt med hwarandra om fåglar, blommar och dylikt, ibland rådfrågande fadren, som satt i det öppna fönstret ofwansföre och läste.

Efter en stund stego de båda upp. "Swart gön I?" sporde fadren. "Vi gå att se på vår lilla sjö och våra barkbåtar!" ropade barnen och sprungo vidare. Snart kommo de till en liten port, som ledde från trädgården till en stor äng. Strax utanför porten, till höger, fanns en liten gångstig,

den följde de tills de kommo till en bergs-
flack. Der stannade de, ty uti en ingrop-
ning i berget sauns regnwattnen, och uti ett
stjul, byggt af brädbitar, sunnos några
små barkbåtar. Detta war barnens älskings-
plats. Der lekte de alla dagar, om wären
med barkbåtar, om sommaren med ärt-
stidsbåtar.

"Se, August, hur wår lilla sjö är lugn,
alldeles som en spegel." "Ja, den är bra
nätt", svarade gossen; "stola wi lägga ut
wåra båtar?" "nej, wet du, då grunla wi
wår wackra spegel", svarade Julia. "Ja,
det är sant, men hwad stola wi då göra?"
"Wi stola prata om allt det roliga som
blir nu snart." "Du menar första Maj",
"ja och morgondagen, två roliga dagar ef-
ter hwarann." "Åh, i morgon predikar
ju poppa." "Ja, magistern predikade sista
söndags." "Tänk huru snart det blir för-
sta Maj, denna roligaste dag på året utom
Julen och Midssommaren." "Och många
andra lika roliga dagar", skrattade Julia.
"Wisserligen finnes det många roliga da-
gar om året, men nog är första Maj, ut
bland de roligaste." "Åh, jo." "Därför de
sköna pepparkakorna, det präktiga mjödet,
de roliga lekarna, de wackra bollarna, de
glada barnen, allt, allt, är så glada, så

roligt!" August log och klappade i hän-
derna, wid tanken på de många roligheter-
na. Ännu en stund pratade systonen om
första Maj, men sedan kom Anna-Kajsa,
och bad dem komma in: "wällswarte färti-
omewoita och silaloita", sade hon. Anna-
Kajsa war lökspiga på prestgården. Hon
war från en finst socken och hade följt med
sin lära mamsell, när denna blef gift med
pastor Grönwall, och flyttade till Helmslä.
Der hade Anna-Kajsa lärt sig litet swen-
ska, men nog gick det på sned ändoc. Förr
skrattade barnen åt hennes swenska, men
nu gjorde de det icke mera, ty "Anna-Kajsa
menade ändoc mycket wäl, fast hon talade
dålig swenska", så hade deras mamma sagt
och hwad mamma sagt, det war ju alltid
bra och rätt; så tyckte åtminstone barnen
och alla andra som kände henne.

Om astone, då barnen togo godnatt af
hwarandra, sade Julia: "Kom ihåg mor-
gondagen." August tillade: "och första
Maj!"

Nu war det då söndagsmorgon. Solen
tittade in genom fönstret till Julias lilla
kammare, men der war ännu natt. Den
lilla flickan sof så sött i sin säng att den
wåkliga solen ej nämndes wäcka henne, u-
on wäckte i stället den muntro grönsifan,

som satt der uppe i buren, med näbben under wingen. "Stig upp", hwisfjade so- len till grönsiskan, "stig upp och prisä Her- ren din Gud, som skapat en så herrlig morgon; hör huru dina bröder och syster qwittra i skogen." Strax lyfte sägeln upp hufvudet, plockade sig med näbben, drack litet watten och började sedan qwittra de allra nättaste små wisor, ja, så nätta, att ingen människa kunde sjunga så, som den lilla grönsiskan i buren. Den hade redan sjungit en god stund, då Julia wakuade. Först föll hon på knä i sin lilla bädd och tackade Gud för den förflutna natten, samt bad om beskydd äfwen för den kommande dagen; sedan hoppade hon ur sängen, öppnade fönstret och började så kläda sig. "Ja, qwittra du, min Bibbi", sade Julia, der hon stod wid fönstret och kammade ut sina långa, bruna slätor; "qwittra du, det är minsan att qwittras åt, en sådan söndags- morgon har ej sunnits sedan jag blef född." "God morgon, Julia!" ropade en glad och hurtig röst nedanföör fönstret. Julia tittade ut och se, — det war August. "Nä, min gubbe, huru har du warit så tidigt uppe i dag?" frågade Julia. "Är det tidigt, din lilla sjuoswerverka, klockan är 7 på stund." "Äh, det wisste jag ej." "Ja, kläd dig nu

fort och kom sedan hit ned!" ropade Au- gust och galopperade ned för trädgårdsgän- gen. Nu war det som om Julias små händer hade fått wingar. De skynda sig så att kläda på Julia, de slätade henne, de twättade henne och ett, tu, tre war hon färdig; men ännu fick hon icke gå ut. Swarföre det då? Jo, Bibbi skulle få friskt watten och hampströ samt en bit soe- ler på söndagsmorgon, äfwen skulle fön- stret slängas, dörren till buren öppnas, på det Bibbi stadare skulle få flyga litet om- kring i rummet. Då allt detta war gjordt, tog hon sin halmhatt och sprang ner till trädgården. Uti en berceau sutto hennes föräldrar samt August. Glada och wän- liga woro de alla, Julia likafä. Då bar- nen ätit sin frukost, sprungo de genast till deras käraste lekplats, bergskladden med fjön.

Och sedan följde de sin moder till kyr- kan. Deras fader skulle predika i dag och då isynnerhet gingo de så gerna i kyrkan. Predikan war också i dag wackrare och tyd- ligare än någonsin förut, så tyckte säkert barnen, ty de sutto så stilla och lyfnade så uppmärksamt till den goda sadrens förma- nande ord. Wisst hände det att helt andra tankar smögo sig i lille Augusts hufvud, att han kom att tänka på bollspel, peppar-

fakor, eller annat dylikt, men August jagade swar bort dem och hörde sedan ännu uppmärksamare på predikan. Ja, han höll till och med ögonen slutna ibland för att icke se en liten bondpojke, som satt framför honom och gjorde allehanda grimaser och gester, så Julia en gång stussade på August och sade: "Jof icke, lära August!" men August svarade: "Jag jofwer ej, men jag will ej se på den der obefsedlige Petter." Då war Julia nöjd.

Wid middagsbordet sade fadren: "nä, mina barn, hwilket war ingångspråket till min predikan i dag? Julia, swara du!" "Så älskade Gud werlden, att Han utgaf sin ende Son, på det att hwar och en som tror på honom, skall icke förgås, utan få ewinnerligt lif", sade Julia, "är det icke rätt?" "Jo, det är rätt, min slika." "Förstoden I allt hwad jag sade?" "Åh ja", svarade barnen, nästan på en gång. "Pappa predikade så tydligt och så wacker i dag." "Det är ock ett af de wackeraste och herrligaste språk, jag känner", sade Julia lifligt. "Jag minnes när mamma en gång förklarade det för mig, så gret jag." "Ja, det är ett stönt språk. Hwillet kapitel kommer jag att förklara i afton?" "Pappa kommer att tala om Jesu bergspredikan, som

finnes i Math. 5 kap.", svarade August. "Ja, så är det min gösse." "Söta pappa, stola wi ännu läsa inne, eller hur." "Nej, wi kunna ju gå till trädgårdsalongen." "Åh ja, åh ja, o huru roligt det blir!" ropade barnen. "Men om pappa wille wara så god och lemna fram de böcker wi stola dela ut i dag, förrän pappa lägger sig, så skulle wi laga allt i ordning så nått till aftonen." "Godt, jag skall göra det."

På eftermiddagen gingo Julia och August till ett stort, wacker rum, som kallades "biblioteket." Der funnos många skåp och hyllor med både gamla och nya, fula och wackra böcker. Der, på ett stort bord, stodo tvenne höggar med smärre gudliga böcker och berättelser; Julia tog den ena högen och August den andra." Sedan gingo de ut genom en glasdörr som ledde till trädgården. Uti ett stort lusthus stannade de, uppstaplade böckerna på ett bord, lyftade en länstol framför bordet och lade en bibel samt några psalmböcker framför den. Sift lyftade de långa, långa trädgårdsbänkar och fossor omkring wäggarne, allt under det deras små tungor ifrigt woro hysselfatte. Då nu allt detta war gjordt, satte de sig bredwid hwarandra, för att hwila. "Ett haf-

wa wi ändå glömt", sade August, "nemligen wattenkarasin." "Nåh, det blir tids nog att hemta den, wattenet blir så warmt när det får stå", "ja är det", swarade August och gick till bordet för att slå upp i Bibeln det ställe hans fader skulle tala om.

Snart började en och annan liten bondgosse eller flicka komma till lusthuset; de helsade på herrskapsbarnen och började sedan prata. Sift, då alla woro samlade, kom pastoru sjelf. Efter en kort, men kraftig bön, sjöngs en psalmsvers och sedan började den goda pastorn förklara bibeln. De små barnen säwäl som deras föräldrar lyfnade uppmärksamt till hans förklaringar. Och sedan förhörde pastorn de små barnens katekes-lexor och de bibelspråk de hade fått till lexa från sista söndagen; också August och Julia fingo förhöra en och annan lexa. Slutligen sade fadren: "kära barn! det är nu ett år sedan denna söndagsskola öppnades, ty det är i dag sista april. Under hela detta år har jag warit ganska nöjd med eder allesamman, utom några få, hwilka, jag hoppas, skola blifwa flitigare nästa år. Nu har jag köpt upp några små böcker, hwilka jag skänker Er. Låt nu se, att I ären bestedliga och flitiga i nästa år också." Pastorn winkade nu åt Julia och Au-

gust, hwilka kommo fram till bordet, togo hwar sin hög af böcker och delade ut ibland barnen. Dessa nego och tackade, mycket glada öfwer att en gång hafwa en bok utom katekesen och psalmboken. "Se så, nu har jag då ändtligen 3 böcker", sade en. "Psalmbok, katekes och den här." "Ja, men jag har än flera", sade en annan: "jag har desutom fjolårs almonada, och en liten bok, som den här lilla mansellu skänkte mig då jag låg så illa sjuk i nervfebern." "Det war ju fästigt, att hafwa 5 böcker", sade de andra. Under tiden barnen pratade och wifade sina böcker för hwarandra, hade en af de äldre gossarne, som kallades "swarta Jonas", för att han war så mörk och nästan alltid sotig eller oren i ansigtet, gått till pastorn och i tyfhet frågat huru det skulle blifwa med morgondagen. Och pastorn hade swarat: "gera får ni komma till ången, som sörut, och majstång så'n I laga om I wisjen, jag skall wäl tala med pastorstan att I så'n lappar och annat grannt att smycka den med: kom du i aften till köket, sörrän du går bort, så skall du så dem." "Tackar så mycket, goda herr pastorn", sade gossen: "nog skall jag wäl komma."

"Adjö nu, mina barn, gå'n nu wadert

hem och tänken på hwad I hafwen hört och läst i dag", sade pastorn, i det han tillika med Julia och August aflägsnade sig. Bondbarnen gingo också till sina hem, utom Jonas, som smög sig till köket. Der såg han en korg med lappar, glitterpapper, granna band och annat lysande. "Halloh der!" ropade han, då han märkte hela barnskaran, som ännu ej hunnit fram till hyn. "Stanna, så får I se!" ropade han. Barnen stannade tvärt och undrade hwad han wille af dem. "Se bara!" ropade Jonas och satte korgen på marken. "Ad, hjertandes, huru grannt, det är wist till majstängen", sade en flicka. "Ja, Lena, just till majstängen", svarade Jonas. "Nu har swarta Jonas ställt sig in igen och gått och tigg!", skrattade en osnygg och illaklädd gosse, som såg ut att vara mycket elak. "War tyst, Saakko", ropade de andra, "du har ingenting att göra dermed; det war ju bra att han stoffade oss grannt till majstängen." "Deputom har jag ej tiggat det, utan pastorn bad mig sjelf komma till köket", sade Jonas.

Barnen kommo nu öfwerens om att nästa morgon tidigt gå till skogen för att skära smidiga qwishtar och deraf göra kran-sar och ringar, samt att plocka litet blad och löf.

"Der bredwid jätte-eken skola wi samlas och sist klockan 4 skola wi wara der", ropade Jonas, när de stilsdes åt. "Vara du int' sjelf sku' försjowa dig?" ropade Saakko. Men då blefwo de andra ledsna och började jaga bort honom, under det de ropade: "Bort med Niemilä Saakko! bort med Niemilä Saakko!" Så slutades den dagen. — — — Andra morgonen tidigt wakenade Jonas. Han bodde helt ensam med sin fattiga moder, som war enka efter en soldat. De bodde i en liten backstuga. Han war en beskedlig gosse och gjorde gerna andra till wiljes; dertfore steg han också nu rätt tidigt upp, gick sakta ut med en fällknif i handen och ett brödstycke i fickan; han gick till skogen. Der war en stor ek, som kallades jätte-eken och omkring den war en öppen plats; dit sprang nu Jonas. Sjungen war ännu der, men han började redan skära qwishtar. Snart såg han en hel hop barn komma springande. "God morgon! god morgon!" ropades. "Åhå, hwad du har varit tidig af dig", sade en af flickorna. "Ja, ser du, jag wakenade och tänkte att kl. redan war mycket och så kom jag hit."

Jonas drog nu fram korgen med lapparna och grannlåtarna, gosarne sturo qwishtar och flickorna firade dem med gran-

na papper och lappar. När nu allt var färdigt, buro de det under sång till ängen, utanför pastorns trädgård. De satte sig der för att vänta på August och Julia. De pratade och skrattade, men slutligen ropade en af barnen: "de komma!" Strax stego de upp och gingo emot dem. "God morgon, god morgon!" ropade August. "God morgon, herre!" ropade barnen, "vi ha' den äran att gratulera, lycka till namnsda'n!" "Tack! tack! kära Ni", sade August, "men hvarken wacker majstång ni lagat", ropade han förtjust. "Swarifrån ha'n I fått så wackra lappar?" sporde Julia. Barnen logo endast, de sade intet; de togo August wid handen och sade: "kom nu, herr Philip, wi skola sätta oss der wid björken." "Hwad skall detta betydha?" utropade August då de anlände till den stora björken, midt på ängen. "Ser icke herr Philip att det är ett bord?" "So wist, men med så wackra qwistar och mosfa, och . . . ." "Ja, det är namnsdagen till ära", swarade swarta Jonas, som i dag fått en ren skjorta och twättat båd' ansigte och händer.

August, eller Philip, som de förrostfull kallade honom på Philipspdagen, började nu undersöka de små paketen som funnos

på bordet; utom några wackra gåsivor, dem han erhållit af sina föräldrar, funnos der också några förfärdigade af bondbarnen, såsom en splitterny barkbåt med segel och styre. Tweenne dockor af träd att sätta i båten, en lineal af björnåren, samt andra nätta och nyttiga småsaker. Sedan nu barnen en stund hade pratat, skildes de åt för att gå hem, ty fastän de alla woro fria från skolan, på första maj, behöfdes de ändå hemma. "Wi skola åter samlas här i eftermiddag", ropade August. "Ja! ja!" "Hemten edra små syston med!" ropade Julia. "Tack! tack! mamsell." Och så sprungo de bort.

Julia och August hade ledigt hela dagen. De sprungo och lekte båda i trädgården och på ängen samt wid bergsskuden. Alltjemt juclade de: "ack, om det helst bleswe midtag snart." Så kom då äntligen middagen och sedan estermiddagen. Klockan hade just slagit 4. Julia och August, som hade tagit sig en lur för att bättre orka springa, möttes på trappan. "Tager du icke handskar på dig?" "Nej, August, jag kan ej lela så bra då, det gör ingenting om mina händer litet solbrännas." "Så tycker jag också", sade August. De togo hwarandra i hand och gingo åt än-

gen till. August hade en sprättbåge på axeln, en påse med pilar wid hållet, en stor boll i handen samt en kapp. Julia hade en boll och öfwer axeln hade hon hängt några ringar med hwilka hon skulle kasta wolang, kapparne bar hon i handen. Då de kommo till ången, woro redan alla barnen samlade. De togo nu i ring och dansade lustigt omkring majstången. "Stopp, nu!" ropade August efter en stund. "Jag tycker mig se ett litet sällskap derborta." "Ja, ja, ja, hurrah! hurrah!" ropade barnen. Der kom verkligen pastorn, pastorstan och adjunkten, samt besallningsman Björkell med sin hustru och 4 barn: efter dem kom en dräng och en piga som bar en korg och en kassepanna. Nu skaffade man bränsla, gjorde upp eld och satte kassepannan på. Under tiden dukades kopparne på en stor sten. Alla, till och med bondbarnen singo sin kopp kaffe. Sedan begynte lekarne: man slog boll, man kastade wolang och sköt till måls, allt under muntert skratt och glam. De äldre personerne sågo på en stund, men som marken ännu war nästan för kall att sitta på, gingo de åter bort och barnen blefwo ensamne. Det började redan lida mot aftonen, barnen woro ganska trötta och alla lekar hade de lekt, då sade August:

"Jag tycker att wi borde hvilat och litet, och sedan gå till stogen och ströfwa omkring, för att söka blåspinnor." "Ja, ja, det blir nog roligt", sade några, men Lisa Behrsdotter, en liten, ganska trind och rund flicka, sade: "huru går det då med ängspöket?" "Åh, ja, ängspöket!" sade några af de mindre och sågo sig omkring med en wis ängslan. Julia och August började skratta och sade: "waren ej widstepliga, kära barn, pappa har ofta sagt att det är bara dumt prat och att det ej fins några spöken i werlden." "Ja", mente Lisa, "det är nog godt att säga för dem som ej sett ett sådant otyg, men, . . . men . . . se mor har sett det många ewiga gånger, när hon sent om aftonen gått här öfwer ången." De sista orden hade Lisa endast hwifst och såg sedan temmeligen förskräckt omkring. "Nå, hvad gjorde mor din då?" frågade en gosse. "So, ser du, hon läste wälsignelsen och gick bara desto fortare", swarade Lisa. "Emellertid kan det ej wara sant", sade Julia, "och wi skola alls icke bry oss om historien, utan efter wi nu hwilat litet, så skola wi börja war wandring." "Ja, men", . . . sade några. "Nå August, då gå wi ensamna för att wisa det wi ej äro rädda", sade Julia. "Nej, nej,

det så'n I ej, wi komma med, wi komma med!" ropade alla barnen och så bar det af till skogen. Under det de der ströfwade omkring, sjöngo de några glada sånger och pratade högljudt. Det war redan afton, då Julia sade: "det blir mörkt och daggen har fallit, wi borde nu gå hem." "Ja", sade Lisa, "och desutom så . . . aj, aj, men såg Ni något?" "Nej! ropade de andra, "wi sågo intet." "Ja, men jag såg något", sade Lisa och blef något blek om nosen. "Borde wi ej skynda oss hem?" sade en liten flicka och smög sig nära till Julia. "Åh, hwad I ären påståfoga", sade Julia. "Ja, må wara, men wi gå ändock hem", sade bondbarnen. "Och jag kommer hjelf med", sade Julia. "Nå, se så, det war bra", sade barnen och gingo hemåt; men då de kommit till skogsbruket, stannade de främsta helt plötsligt; "hwad nu?" frågades. "Det war just som hade något hvitt skymtat der bakom stora stenen", sade en. "Åh, prat", swarade de äldre; "jo, men se nu, Herre Gud, det är spöket, hjelf, hjelf!" och de begynte springa af alla krafter. Tillochmed August och Julia hade förlorat modet; ty de hade ju helt tydligt sett ett rysligt högt spöke i hwhita kläder spatsera tvärsöfwer ängen.

Men nu, hwad war det, någon ropade: "stanna! stanna!" "o, we, kunde det wara spöket?" Några af de driftigare sågo sig om och hwad sågo de — jo, swarta Jonas, som sprang efter dem och skrattade så att han war nära att kflna. Barnen stannade och frågade, högeligen förwånade, hwad han så skrattade åt. Swarta Jonas kunde ej genast swara för skratt, men sedan sade han: "ack, I eländiga narrar och krutor, huru lätt man kan narra Er. Se här, will Ni se ett spöke?" "Ar du spöket?" frågade de andra på en gång. "Ja, se nu", och Jonas sprang ett litet stycke tillbaka, steg upp på ett par styktor och swente sig i ett stort hwitt stynke, och började så marschera med långa steg förbi barnen, som nu skrattade i full hals. Swarta Jonas hoppade åter ned och sade: "så har det wißt warit med alla spöken man sett här, ty en gång, när mor hade talat om spöket och warit mycket förskräckt, gick jag sent en afton hit till ängen och lade mig der bakom några buskar. Jag hade ej legat länge innan ett förfärligt spöke syntes der wid bywägen; jag blef redan skrämmd, mitt hjerta började bulka så att det syntes utanpå jackan, men jag beslöt att ändock stanna qwar, ty huru skulle jag wäga wisa

mig för spöket. Men spöket kom allt närmare och närmare; slutligen gick det alldeles förbi busten der jag låg. Då tyckte jag mig se något under skycket som liknade styktor, och så var det också. Jag ropade: "Halloh! hvem är det?" Skycket upplöstades, och jag såg . . . . hvem tror Ni? jo, ingen annan än — långa Erik, som ville fånga nattlappar."

Alla barnen började hjertligt skratta. "Ja", sade Jonas åter, "och nu när nägon en gång hade sett något dylikt, hafva de skrikit i hela byn derom och så tro de alla på det." "Men hvarföre har du ej berättat om det?" frågade barnen. "Jo, för att Erik bad mig tåga dermed en liten tid."

Alla barnen skiljdes nu åt och gingo hem. Julia och August berättade också för sin fader historien om spöket och singo en liten tillrättawisning för sin widsteplighet.

Sjökaptenen.

"Har du fått många bref i dag, min gubbe lille?" frågade fru Lundin, då hon en dag inträdde i sin mans rum. "Åh ja, fem stycken", svarade mannen. "Åt, då hinner du ej komma litet ut att spatsera", sade frun; "nej, min älskade Emma, jag hinner verkligen ej, icke för breswens skull men —" "Men för hvad då?" "Jag måste säga dig en ledsam sak, jag har haft bref från London . . ." "Nåå?" "Och jag måste resa ut mycket snart igen." "Åh, så ledsamt!" utropade hustrun. "Och hwart skall du nu segla?" "Ända till Cadix, denna gång." "O Gud! så långt, —" utbrast frun gråtande, "ända till Cadix!" "Ja, men lugna dig, min älskade hustru; vill Gud, så träffas wi efter ett år." "Ja, ett helt år, ja, och att jag skulle gifta mig med en sjöman; ett helt år! till des hiinna wi redan dö!" "Wi hinna dö tills i morgon", sade kaptenen, "om Gud vill, men

will han det ej, så träffas wi friska och frunda efter ett år; det går nog snart, war bara ej så ängslig. Jag måste nu göra mig i ordning till resan; will du se litet på min garderobe, så skall jag gå ut och tala wid minna matrosar och skaffa nya om så behöfs och andra dylika affärer." Den unga frun borttorkade tårarne och började packa in sin mans kläder. Men kaptenen gick sjelf ut i staden. "Svarsföre gråter du, mamma?" ropade en liten, glad fyraårig flicka; "pappa måste resa långt, långt bort", svarade modren, alltjemt gråtande. "Må, hvad gör det?" frågade barnet, ostyldigt blickande upp i modrens ansigte. "Jo, det kan hända att det blåser så mycket, att pappa drunknar." "Hvad är det att drunkna?" "Det är, när båten faller omkull och människorna falla i wattenet och dö." "Ja, men jag dog icke heller när jag en gång föll i wattenet wid dammen", invände barnet. "Ja, för att en matros hjälpte dig då, men när pappa är långt, långt borta på hafwet, då kan ingen hjälpa." "Men Gud då", sade barnet, "kan Han då icke hjälpa?" Modren kyfste sitt lilla barn som påminnt henne om att Gud kunde hjälpa, då hon sjelf war nära att glömma det. Derpå sade hon: "min kära Selma, Gud

kan nog hjälpa, om han bara will"; "nä, men så stygg kunde Gud wäl aldrig wara att Han med flit skulle låta war pappa drunkna, efter Han kan hjälpa. Om Kurre skulle falla i en rännsten, när der är watten, så skulle jag wist hjälpa den", menade Selma. "När du blir större, skall jag förklara den här saken för dig", sade modren, "nu är du så liten, du förstår ej, men du skall ändock bedja Gud alla dagar för pappa stackare." "Ja, det will jag göra!" utropade den lilla flickan, "och när farbror Willand kommer hit, så skall jag bedja honom bedja Gud för pappa, riktigt i kyrkan liksom för kejsaren också, får jag det mamma?" "Gör så, mitt barn", svarade modren.

Följande morgon gick kaptenen ombord på sitt eget ståtliga fartyg "Silvä." Många tårade ögon och winkande näsdukar synes på stranden, då den hederlige kaptenen nu skulle fara så långt bort för att wara så länge borta. Och huru ömkanswärd war ej den unga hustrun med den lilla flickan, som blek och gråtande stod på stranden och såg efter den käre maken, som kanske aldrig mer skulle återwända. Kaptenen stod på däck, hwiistande med sin näsduk till de kära wännerna på stranden; då och då

föll en tår ned för den solbrända kinden på relingen. Helsingfors kyrkotorn förswunno, och nu såg han ej annat än himmel och watten.

Om resan till Cadix hafwa wi intet säwdeles att säga, den gick bra, de hade god wind och wacker wäder hela tiden utom en gång, då det uppstod en storm, helt nära Cadix, och fartyget blef litet skadat, men de hunno fram och fartyget blef behörigen repareradt och iordningsatt.

Gläd öfwer att hans affärer gingo så bra, och att han kunde återwända hem tidigare än han trott, gick kaptenen en afton ned till sitt fartyg. Som han kände sig litet rustig, lagade han sig en toddy och satt der i sin kajuta, förnöjdt språkande med sin styrman och en ung löjtnant; sednare på afton kände han sig litet illamående och lade sig tidigare än wanligt. Men om natten blef han allwarjamt sjuk, så han måste tillkalla en läkare. Denne förklarade att det wore början till en swår febersjukdom, som då graferade i Cadix, och sade att det wore bäst att kaptenen blefwe flyttad till staden, ty på fartyget skulle han ej hafwa det så wäl. Kaptenen flyttade då till en enla i staden. Läkaren lofwade komma dagen derpå och höll äfwen sitt löfte.

men kaptenen blef sämre för hwarje dag. Slutligen war han utan hopp. En gammal läkare, som också blifwit tillkallad, försökte då det sista medlet och se — det hjälpte. Kaptenen började blifwa bättre. Slutligen, efter sju weckors swåra plågor, kunde kaptenen, fastän ännu matt och swag, gå litet uppe, men efter tre weckor gick han ombord på sitt fartyg, och seglade hemåt, tackande Gud för sin återwunna hellsa.

Han hade varit tre dagar på hafwet, då han en wacker afton stod på däck och blidade ut åt det omätliga hafwet. Han tänkte på den lilla gula byggningen wid Nylandsqatan i Helsingfors, på den kära matan der hemma och den spåda dottern. Han räknade ut dagen då han kunde wara hemma, och tänkte på återseendets fröjd, då han åter finge omfamna sin älskade morsa och sin lilla Selma. "Om de ännu lefwa", dessa ord kommo i hans tankar, "ja, om de ännu lefwa", upprepade han, "men om de äro döda?" O Gud, låt dem lefwa, låt mig ännu en gång så omfamna dem!" bad han.

"Der synes ett litet swart moln i wester", sade styrmannen, som stod bredwid honom. "Det kommer att blifwa en swår natt: En storm är i annalkande", swarade kap-

tenen. Genast lät han göra skeppet i ordning till stormens emottagande. Det dröjde ej länge förrän hafvet började bruska och dåna, och jagade vågorna allt högre och högre. Snart bröt stormen ut. Himlen öfverdrogs af mörka moln, och en allsäggen åska lät höra sig, vågorna brusade högt och slog mot fartygets sidor. Hemstt hvinade det i master och tåg, och ett ogenomträngligt mörker omgaf fartyget, då och då upplyst af blixten. Fartyget lydde ej mera styret, manskapet stod rådlöst på däck, väntande på den hemsta döden, och mumlande sitt "Fader vår"; endast kaptenen tyktes ej hafva förlorat modet. Han uppmanade sitt manskap till förtrostan på Guds hjälp, och föll själf på knä, på däck, anropande Gud om bistånd i den svåra stunden. Stormen fortfor. Medan war sockmasten kastad öfver bord och styret bortryckt, då stormen började salta sig. Ett swagt hopp upplyste ännu en gång de arma människornas själar, då det hemsta ropet ljöd: grund! grund! wi hafwa stött på grund! Ett doft brakande hördes, plankorna splittrades och — kaptenen med hela sitt folk låg i hafvets mörka djup! Några ögonblick derefter slog vågorna åter öfver samma ställe der det ståtliga fartyget så

nyligen hade stått, och intet tecken syntes till det.

Emellertid satt fru Lundin, kaptenens unga maka, der hemma, väntade och längtade efter den stunden, då hon finge återse sin älskade make. Nu hade hon ej fått bref på länge och tog detta för ett tydligt bewis på att hennes man wore att förväntas. Ibland hoppades hon och gladdes sig, men snart blef hon igen ängslig och tänkte på möjligheten af att han förlifi. Då gret hon och förjbe, och bad till den himmelske Fadren. Lilla Selma brukade då linda sina små armar kring modrens hals, och säga: "Mamma, hvarjöre gråter du?" Modren svarade: "jag tänker på pappa stackare, som nu är ute på det stormiga hafvet." "Nå, war ej ledsen, lilla mamma, om pappa ej kommer tillbaka, skola wi taga farbror Willand till pappa, han är ju så bestedlig." "Det går ej an, farbror Willand har ju små flickor och gošsar och en fru; det går ej an. Men om vår pappa dör, hafwa wi ändå en annan pappa." "Då hwilken är det, jag har aldrig sett honom?" "Jo, det är Gud i himlen." "Jaså, nå det är bra, Han är ju så god, sade du, då skall jag bedja honom gifwa oss mat och kläder, och då skall

du ej mera gråta, lilla mamma, utan då skola wi vara glada som förut och spatsera, och hoswa julgran och — och — så roligt det skall blifwa!"

Så jollrade lilla Selma och förkortade mången sorgsen timma för den sörjande modren.

En dag satt fru Lundin i den lilla kam-maren och arbetade, hennes lilla Selma lekte med sina doctor och war glad. Då anlände tidningarne. Fru Lundin tog hastigt en och genomgånade den. Men redan på första sidan läste hon något, som kont henne att blekna och fälla bladet på golfwet. Der stod nemligen om fartyget "Sil-mäs" skeppsbrott, och att hela manskapet drunknat. "Mamma, mamma!" ropade Selma ångestfullt, då hon såg modren sitta blek, med tillslutna ögon i stolen. "Mamma! mamma!" men modren hörde ej; då började lilla Selma gråta och tjänsteflickan inträdde. Försträckt hemtade hon watten och eau-de-cologne, och började guida sin matmoder. Och då hon uppslog ögonen, sade tjänsteflickan: "Herre min Gud, hwad har nu händt, när frun swimnade så der, är frun sjuk?" "Räs!, räs!" hwisade frun matt och pekade på tidningen och pigan läste; bittert gråtande, sade hon: "Herre

Gud, hela fartyget och kaptenen med, den goda, besfeliga kaptenen, han är nu död!" När frun såg sin tjänsteflickas tårar, började hon också att gråta; den första försträckelsen war förbi och nu runno tårarne hunnigt öfwer de bleka kinderna.

Sorligt war nu att se den unga enkan i djup sorgdrägt och bleka kinder, med sin lilla blomstrand dotter, som af ingen sorg wiste.

Så hade redan 3 år förflutit se'n kapten Lundin reste hemifrån. Hans enka förjde ömsom och ömsom hoppades hon att han blifwit räddad. Men då tredje året gick, och den dagen kom, då han seglade bort, uppgaf hon allt hopp.

Det war en skön afton, tredje årsdagen efter kaptenens bortresa; fru Lundin tog sin lilla dotter wid handen, och gick uti den lilla trädgården, under fönstren, der satte hon sig på en bänk och började underwisa och tala med sin lilla Selma.

"Det är i dag tre år, sedan pappa for bort", sade modren. "Minns du ännu din pappa?" "Jäke alls." "Han war en stor, wacker karl, han hade stora, wackra ögon, swart hår och stora krustascher. Och så god han war! Men han är död, han ligger i sjöbottnet." "Gråt ej, mamma", tröstade

Selma, då hon såg en tår rulla ned för modrens kind, "gråt ej, du säger ju alltid att vår himmelske Fader är god, Han skall nog bevara oss, fastän pappa är död." "Ja, mitt barn, det gör Han wist." "Men är det då så säkert att pappa är död?" frågade Selma. "Ja, nog är det säkert; det stod på tidningen att fartyget Silmā har förlist med hela sin besättning, en understyrman hade blifwit räddad på en plank, och flöt omkring i två dygn, och blef sedan upptagen på ett fartyg. Han kom då hit och berättade huru det tillgick." "Swarföre lät ej Gud pappa lefwa, lika gerna som den styrmannen?" frågade Selma. "Det weta wi ej", war modrens swar; "Gud hade nog en affigt dermed. Styrmannen hade också hustru och flere små barn, som hade blifwit mycket, mycket fattigare än wi nu äro, om han dött, desutom will Gud wäl pröfwa oss." "Swad det skulle wara roligt om pappa skulle lefwa!" sade Selma. "Ja, det wore. . . . ."

"Se mamma, der står en främmande herre", sade Selma och pekade mot den lilla porten. "Min hustru! mitt barn!" utro vade främlingen och i nästa ögonblick hade han slutit fru Lundin och dess lilla dotter i sina armar. Det war — kapt. Lundin.

Då nu den första öfverraskningen war förbi, sade fru Lundin: "men säg mig, huru i Guds namn kunde du blifwa räddad, styrmannen berättade att alla förgått!" "Min älskade wän, jag skall berätta dig allt, låtom oss dock först gå in, här blir kyligt för er båda!" Och, tagande sin lilla dotter på armen, gick nu den lycklige fadern, åtföljd af sin maka, in i huset.

Sedan han der satt sig i en soffa, började han berätta om allt hwad som händt på de 3 år de varit stilsda, men som wi redan weta allt, hoppa wi öfwer det och börja från den stund fartyget splittrades i den hemsta natten på hafwet. "Då fartyget splittrades och wi föllo i watten", berättade kapt. tenen, "trodde jag min sista stund wara kommen och anbefallte min själ i Guds händer, jag försökte wäl i början att simma, men det war nästan omöjligt; då flöt en plank tätt förbi mig, jag fattade tag i den och flöt på den i 3 dygn på hafwet. På andra dagen såg jag något mörkt på wattenytan, jag simmade ditåt och se, — det war den gamle trogne Matts Björn." "Swem war det?" frågade lilla Selma. "Det war en gammal matros, mitt lilla barn", swarade fadren och fortfor: "mycket glada blefwo wi begge två

och så försökte wi att alltid hålla tillsammans. Ändtligen, på tredje dagen, nära att dö af hunger, men isynnerhet af törst, upptäckte wi, på afstånd, ett fartyg. Wi ropade och ropade, men det hörde oss ej utan för förbi; då woro wi nära att släpa på plankan och dö; dock — ännu wille wi försöka. Slutligen, om aften, samma dag sågo wi ett annat fartyg; det stod för ankar. Med mycken möda upphunno wi fartyget och blefwo upptagna. Men det war ett engelskt fartyg och skulle till Goda Hoppssändden; wi måste dock följa med, åtminstone så länge, tills ett annat tillfälle erbjude sig. Det passade så att wi först nära Afrita kunde gå ombord på ett annat fartyg och det skulle till Lilbeck. Der gingo wi ombord ännu på ett tredje fartyg, hwilket förde oss till det kära fäderneslandet."

"Men huru kunde du komma fram utan penningar?" frågade fru Lundin. "Dels vordes de af våra öden, dels gjorde wi tjenst som matroser. På det sednaste fartyget kommo wi för intet. Det war den hederlige Lindqwist, som förde oss hit." "Lindqwist! ad ja, det är en hederlig man", ropade frun. "Ja, det har han alltid varit", sade kaptenen, "men nu, hwar

är Matts?" Kaptenen gick ut i köket. "Kom in Matts", sade han till en gammal matros, som satt framför brasan. "Kom in!" Matts kom. Med tårar i de trofasta blåa ögonen helsade han sin kära kaptens fru och lilla dotter.

"Och nu, min kära Matts", sade kaptenen, "skola wi ej ut i bråaste." "Nej", sade Matts, "nog har jag utstått så mycket att jag hellre plockar grästenar än går till sjöf!" "Det behöfwer du ej heller", sade kaptenen, tryckande den solbrända, grofwa handen, "ditt hem är nu hos oss, efter du ändock ej har något annat." Djupt rörd, tackade den gamle matrosen sin goda kaptens, och började sedan leka med lilla Selma, medan kaptenen med sin hustru gingo i ett annat rum för att osörda få samtala.

Så lefde de båda makarne ännu många lyckliga år tillsammans, ända tills de så småningom, den ena efter den andra, vandra af till den sista hwiloplatsen.

Åbo, G. W. Wilén & Co., 1861.

Imprimatur. Carl v. Schoultz.